

או להשיג ערובות של ממש לביטחון ולשיטת, תמורת נסיגה זו.

אולם הצדק ההיסטורי מחייב אותנו להכיר בעובדה שבנסיגה זו לגבולות המדינה - גבולות הרחוקים מלהיות גבולות ביטחון, "אירי" אליים - קנה דויד בן גוריון עשר שנים של שקט יחסי, עשר שנים בהן יכול היה המשק לצמוח ולהתעצב, עשר שנים בהן נבנה צה"ל והצטברו יתרונות מטבע שהיוו בסופו משקנו, ביטחוננו ונצחוננו כמלחמת ששת הימים! היום, בגבולות הביטחון האידיאליים, לא זו בלבד שאיננו יוצרים רוברות חדשה, אלא שאנו אוכלים במהירות את יתרונות המטבע ששרדו לנו מאותה תקופה.

מחצית תקציב הביטחון - שמינית מכל התוצר הלאומי שלנו, דם התמצית של כל

לחץ נאומי של ח"כ אורי אבנרי בדיון שנערך על תקציב הממשלה.

אורי אבנרי: לפני שש שנים נחלנו את הגדול בנצחונות ישראל, והגענו למה שנראה - בעיני רבים - בגבולות ביטחון אידיאליים.

והנה, בשנה הרביעית אחרי נצחון כביר, מונזומנטי, זה - אנו נשלם עבור ביטחון המדינה כסובסידיה על ארבעה על הסכום ששילמנו ערב המלחמה, כשעוד חיינו בגבולות הארוכים והמפותלים של ישראל דאז!

בשנת 1966/1977 שילמנו עבור ביטחוננו 1.2 מיליארד ל"י. בכך בנינו את הצבא שהרס, במכה של כמה שעות, את כל העוצמה הצבאית של שכנינו.

בשנת 1970/71 נשלם עבור ביטחוננו כ-4.5 מיליארד ל"י לפחות, וייתכן כי סכום זה אף יגדל במרוצת השנה. אם נקבל את המטוסים שאנו מבקשים מארצות הברית, יגדל סכום זה ב-1.2 מיליארד ל"י נוספות - סכום השווה לכל תקציב הביטחון שלפני המלחמה!

נוסף על מחיר הרב, מחיר הדמעות, אנו מוציאים כיום עבור הביטחון 45% מתקציב המדינה, רבע מהתוצר הלאומי כולו, 600 ל"י לחודש לכל משפחה בישראל.

לכל הידועות, זוהי רק ההתחלה. דוברי "הליכוד הלאומי" מודים, ואף מתנאים בכך, שתקציב הביטחון יגדל משה לשנה - לא במיליונים, אלא במיליארדים. המלחמה תימך שך, שום פתרון אין, שום סוף אינו נראה באופק. זוהי הפרספקטיבה של המדיניות הנוכחית, אשר תקציב שנתי זה הוא אחד משלביה: היום אוכל הביטחון רבע מפרי עמלנו הלאומי, מחר הוא יאכל שלישי, מחרתיים חצי.

ממשלה המציגה לציבור פרספקטיבה כזאת בוודאות גמורה - היא פושטת רגל. לא רק מבחינה כלכלית, אלא מבחינה מדינית, מהי שבטית, ביטחונית. למזלה של מדינת ישראל, יש פרספקטיבה אחרת. אבל לאסונה של המדינה, הממשלה פוסלת אותה.

סרטן המלחמה וגלולות אספירין

במצב כזה, כבוד היושבראש, אין טעם רב בניהול ירכו כלכלי-תקציבי טכני.

מה הטעם להציע גלולות אספירין, כאשר סרטן המלחמה אוכל את כלכלתנו, כשם שהוא אוכל את כלכלת העולם הערבי?

מה נבוא ומה נליץ על כך שממשלה זו, המציעה לכולנו להרוק את החגורה, ממשכה להתנפת, עד כי החגורה שלה מתפוצצת ממש?

היכן חיטול האבטלה הסמויה והעברת אלפי עקידים מיותרים לענפים המשועים לדיהם?

היכן מטאטא הכיור שיונקה את ערימת האשפה של הביזבוז, שהצטבר במנגנון הממדי של הממשלה בשנים ארוכות של שחיתות מפי לגתית?

מה הטעם להניח לפנינו תקציב שהוכן לפני עיסקת החבילה, ושהפך כווב עוד לפני שאושר עלידי הכנסת?

למשל, המשכורת הממוצעת לעובדיהן בשנת 1968/69 היתה 10,408 ל"י. ב-1969/70 היתה 11,316 ל"י - עליה ונחלת של 8.4% בתקופת השכר הקפוא. והנה, בתקציב 1970/71 היא רשומה כ-11,789 - תוספת של 4.2% בלבד - פחות הרבה ממה שהממשלה עצמה כבר התחייבה לשלם בעיסקת החבילה, מבלי לקחת בכלל בחשבון את וחילות השכר הרגילות!

למען הביטחון - נלך יחפים

כבוד היושבראש, לא על האספירין נרחיב את הדיבור, אלא על הסרטן.

כדי למנוע כל אירעה בצד הערבי, כדי למנוע כל אשלייה העלולה להיות מוסכנת ליריבינו ולנו, אני רוצה להכיר ריו באופן הדימשמעני, דווקא באיש הי שיוך למחנה השלום: שום התשה כלי כלית לא תביא אותנו, הישראלים, לוותר על ביטחוננו.

אם יהיה צורך, נותר לא רק על מכוניות ומכוניות-כביסה. אם יהיה צורך נלך יחפים ונאכל פתילתם הרבה, כדי לצייד את צבאנו באמצעים הדרושים לשמירת קיומנו וקיום מדינתנו.

זה מובן-מאליו. אבל חייב להיות מובן-מאליו גם שתפקיד ממשלתנו הוא למנוע את הצורך להגיע למצב הזה. אחרי מיבצע סיני, החליט דויד בן גוריון להחזיר את כל השטחים הכבושים. כולנו מותחים ביקורת על כך שלא דאג

כמה עולה

גולדה?

כלתנו - נשפכת מגופנו הכלכלי בורם קולה. בכך מיבחן עתיד, תהיה לכך משמעות חמורה.

כוחנו הכלכלי הוא חלק מהותי של ביטחוננו, כשם שהביטחון הוא תנאי מוקדם לקידום כלכלי. הכלכלה והביטחון הם שני הצדדים של אותו מטבע. ואילו אצלנו נותק קשר זה במידה רבה.

ההגיון מחייב שבכל הכרעה לאומית חשובה, יישמע קולו של שר-הכלכלה לא פחות מקולותיהם של שר-הביטחון ושר-החוץ.

האם קיים מצב כזה אצלנו? האם אין מקבילים לים כאן הכרעות מדיניות וצבאיות מכריעות, תוך התעלמות מוחלטת מהחזית הכלכלית?

להיפך, האם אין אנשי-הכלכלה עושים את חשבונם בלי בעל-הבית, מבלי שתהיה להם השפעה כלשהי על הגורם הי מרכזי הקובע את התקציב - תקציב הביטחון?

גולדה הורסת את בסיס הביטחון

נביא כמה דוגמאות: מאז המלחמה, החליטה ממשלה זו כמה החלטות גורליות, שלכל אחת מהן היתה השפעה ישירה על חרפת המלחמה. הוחלט על התנחלות בשטחים. הוחלט שלא להכיר ביישות הפלשתינאית. הוחלט לחבל בכל משאומתן שאינו ישיר וגלוי. הוחלט שלא לשרטט "מפת-שלום", זאת אומרת, שלא להגיד לזד השני אם כדאי לו בכלל להיכנס למשאומתן עימנו, ישיר או עקיף. החלטת ההגברת מירון-החימוש היא לטובתנו, מכיוון שלנו קל הרבה יותר לעכל מטוסים עלי-קוליים מאשר לערבים. הוחלט לגקוט בצעדים מסוימים של הסלמה צבאית.

האם ככל ההחלטות האלה ניתנה הדעת הבסיס הכלכלי של ביטחוננו? האם דאג שר-האוצר שהתוצאות המשקיות של החלטות אלה יבואו לתודעת השרים המדיניים? האם הוברר לאלה לפני כל הכרעה מה המחיר מבחינת יכולת העמידה הכלכלית שלנו לטווח ארוך?

האם נשקלת התועלת בהסלמת החימוש ההדדי לעומת אובדן של יתרונות המטבע החיוניות לביטחוננו בטוח ארץ - והאם נשקלה לעומת זאת האפשרות לפעול למען הסכ להגבלת מירון-החימוש ההדדי? והרי זה, אחרי כללות הכ האינוטרס המידי המשותף העיקרי של כולנו - אמריקא וסובייטים, מצרים וישראלים.

יש צורך שכל הכרעה מדינית וביטחונית תעבור את כוריההיתוך של בדיקה כלכלית יסודית.

לא יתכן כי שר-הביטחון, הרחוק מכל מחשבה כלכלית יחה למעשה גם שר-אוצר, מכיוון ששר-האוצר הרשמ הודיע במסיבת עיתונאים, שאינו מוכן אפילו לבדוק את מישאלות שר-הביטחון!

בממשלה נורמלית תפקידו של ראש-ממשלה הוא לראות את התמונה השלמה, את הצרכים השונים של מערכות ה ביטחון והכלכלה. ולקבל את ההכרעות מתוך ראייה עליונה של אינטרס המדינה.

לנו אין ראשי-ממשלה כזה, כאשר הגברת מאיר זרה לענייני כלכלה לא פחות מאשר השר משה דיין או השר מנחם בגין. בהתייחס רם לפעול למען הביטחון, הם חותרים תחת אחד מעמודי-היתוך של ביטחוננו הלאומי - כלכלה המסוגלת לשאת בעומס הביטחוני.

מועצה עליונה לביטחון לאומי

במצב זה אנו רואים צורך חיוני בהקמת גוף שיהיו לו הידע, הכושר והתוקף לשלב את המרכיבים המדיניים, הי צבאיים והכלכליים של האינטרס הלאומי, במסגרת אחידה של אסטרטגיה לאומית עליונה, מה שנקרא בלועזית - Grand Strategy.

לצערנו, אין הכנסת מסוגלת לכך. אין לה שום השפעה על ההכרעות הגדולות, ואין לה אפילו היכולת לפקח על כלכלת המאמץ הביטחוני. כאן יש רק אישור פורמלי, ללא אופוזיציה.

לפיכך, אנו מחדשים את ההצעה, ש-הושמעה לא פעם: להקים בצד ועדת-השרים לענייני ביטחון, מועצה לאומית עליונה לענייני ביטחון.

מועצה זו צריכה לכלול - מלבד שרי הביטחון, האוצר והחוץ - רמטכ"לים לשעבר ואנשי כלכלה מובהרים.

היא צריכה למלא תפקיד כפול: לחוות דיעה על התכנון הביטחוני-מדיני לטווח ארוך, תוך בחינת המחיר הכלכלי; ולפקח על מערכת-הביטחון מבחיר נת היעילות והמשק, בטווח המיידי.

רוצה מישהו בצמרת המדינה לספח שטחים ולטפח הת נחלות, או להסלים את מירון-החימוש באוויר, או לפתח במשאומתן עם הפלסטינים וכו' - כי אז תבצע המועצה חקר-לעומק, תבחן את כל הנתונים, ותניח על שולחן הי ממשלה חתרת-דעת כוללת ומאוונת.

משולש מול משולש

כבוד היושבראש, בהעדר כל אלה, אנו הולכים לקראת פשיטת-רגל לאומית, הצופנת בחובה סכנה ביטחונית חמור רה ביותר מכל התקפות הצבא המצרי.

זוהי ההתשה האמיתית. ואין זו נחמה, ואין זו הצלה. שאותה-התשה פועלת גם בצד השני.

אם תימשך המלחמה - והרי מובן מאליו כי המדיניות הנוכחית מבוססת על המשך זה - כי אז ילך ויגדל תקציב הביטחון, ויבלע בהדרגה את כל המשאבים המוקדשים למטרות הקיום האדם רחי. רמת-המחיה תרד בהכרת. הפער בין קומץ העשירים ובין המוני העם ילך ויגדל, ואנו נעבור למושטר של מצור טוטאלי, שיתקיים כולו על נרבות זרות.

יש במימסד חוגים הרואים בכך אידיאל. מתגבשת תוכנית משותפת של הימין הישראלי, המבוססת על משולש שה-צלעות: מדיניות של התפשטות וסיפוח - כאידיאל לאומי. הורדת רמת-המחיה - כאידיאל סוציאלי, מישטר-חירום נצחי - כאידיאל שלטוני. כל צלע משלימה את השתיים האחרות.

לעומת אידיאל זה אנו מציבים את משולש-המטרות שלנו, שגם הוא שווה-צלעות: מדיניות של שלום והשתלבות - כאידיאל לאומי; העלאת רמת-המחיה - באמצעות שוק מרחבי משותף - כאידיאל סוציאלי-כלכלי; מישטר של דמוקרטיה הומאנית, סוציאלי, חילונית ופלורליסטית - כאידיאל שלטוני.